

OBSAH

ÚVOD	6
1 ZPRACOVÁVANÁ LEGISLATIVA (STAVEBNÍ ZÁKONY)	8
1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ	8
1.2 PŘEHLED ZÁKONŮ A NOVEL	9
1.3 DŮVODY A ZÁMĚRY NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY	10
1.4 ZÁKLADNÍ POJMY	11
2 CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	12
2.1 CÍLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	12
2.2 ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	13
3 ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	15
4 NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	18
4.1 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY	18
4.2 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	20
4.2.1 <i>Koncepce územního rozvoje Slovenska 2001</i>	23
4.3 ÚZEMNÍ ROZHODNUTÍ V ÚZEMNÍM ŘÍZENÍ	24
4.4 NOVÉ NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	27
4.4.1 <i>Porovnání celostátní nástrojů územního plánování v ČR a SR</i>	30
5 SPOLUPRÁCE ČR A SR V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ.....	32
ZÁVĚR.....	33
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	36
SEZNAM TABULEK.....	38
SEZNAM OBRÁZKŮ	38

ÚVOD

Vývoj na území České a Slovenské republiky byl v historii dlouhou dobu společný. V období před první světovou válkou bylo několik staletí území Čech, Moravy, Slezska a Slovenska spolu s dalšími součástí Rakouska-Uherska. Po první světové válce se tato území osamostatnila a v roce 1918 vznikla první Československá republika. Za druhé světové války bylo území nové republiky rozděleno na Protektorát Čechy a Morava a Slovenský štát. Po druhé světové válce však byla roku 1945 Československá republika opět obnovena. Roku 1948 se dostali k moci komunisté, čímž se změnil politický systém. Od roku 1960 byl v ústavě zakotven socialismus a název změněn na Československou socialistickou republiku. Koncem šedesátých let se začaly projevovat snahy o federalizaci. Názory na budoucnost společného státu se na obou stranách začaly rozcházet. V roce 1990 došlo k přejmenování na Českou a Slovenskou federativní republiku. Federace zanikla roku 1993, kdy se stát nakonec rozdělil na samostatnou Českou republiku a Slovenskou republiku. Všechny tyto události měly v průběhu let hluboký vliv na řadu oblastí politického, hospodářského a společenského života v obou republikách, které měly během existence společného státu tendenci se spíše sbližovat, zatímco po rozdělení v některých oblastech objevil opačný trend. Tato práce je zpracována se záměrem zmapování změn a porovnání rozdílů v oblasti územního plánování (především tedy jeho právní úpravy) po rozdělení Československa na samostatné státy.

Pro zpracování práce je jako výchozí právní předpis zvolen zákon s č. 50/1976 Sb. Zákon ze sedmdesátých let byl postupem času několikrát novelizován spolu s tím, jak se ve společnosti měnily potřeby a přístupy k této oblasti. I s četnými změnami však zákon platil na území Československa, později České a Slovenské republiky takřka třicet let. Od roku 2001 se v České republice začaly projevovat snahy o novou komplexnější právní úpravu této problematiky. Byl schválen věcný záměr a započal sběr dat pro práci na tomto záměru. V roce 2006 po mnoha jednáních, byl přijat nový zákon o územním plánování a stavebním řádu s č. 163, který vstoupil v platnost k 1.1. 2007. Na Slovensku byl již také schválen věcný záměr, návrh zákona byl zveřejněn k připomínkování a probíhají jednání.

Práce si klade za cíl poukázat na změny v oblasti územního plánování po osamostatnění obou států. Obsah práce je rozdělen na tři základní ucelené části, více méně dle základního členění legislativy. V první části jsou analyzovány změny v oblasti cílů a úkolů územního plánování, druhá část se zabývá působností orgánů v územním plánování a poslední nejrozsáhlejší část je věnována srovnání jednotlivých nástrojů územního plánování. Všechny tři části

chronologicky postupují v porovnávání rozdílů uvedených témat. Práce se bude snažit zjistit, zda se každý stát při úpravě dané oblasti vydal svou vlastní cestou a vytvořil si nový systém v územním plánování. Jak jej ovlivnil dlouhodobý společný historický vývoj. Zda jsou si samostatné právní úpravy (resp. nový zákon v ČR a návrh na Slovensku) v něčem podobné a ubírají se stále stejným směrem.

Základním podkladem ke zpracování práce jsou původní stavební zákon ze sedmdesátých let a jeho novely ve společném státě a následně v samostatných státech, nový český stavební zákon a návrh slovenského stavebního zákona. Použity jsou i materiály související s jejich vydáváním jako předkládací a důvodové zprávy. Dalšími dokumenty jsou zpracování některých nových nástrojů upravujících územního plánování na celostátní úrovni, tj. Koncepce územního rozvoje Slovenska 2001, Politika územního rozvoje České republiky 2006 a Návrh Politiky územního rozvoje 2008.

Zdrojem jsou také některé publikace a články odborných pracovníků jako například z Ústavu územního rozvoje nebo Ministerstva pro místní rozvoj. Jednou z nich je například publikace (Finka, Přikryl, Semsroth, 2000) Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie, která mimo jiné uvádí některé zmínky k historickému vývoji územního plánování z přelomu 19. a 20. století, dále události po roce 1989 a změny v právní úpravě přibližně do roku 2000. Na rozdíly v oblasti územního plánování především mezi platnými zákony po roce 2000 poukazuje i J. Markvart (2001). K jednotlivým částem nového českého stavebního zákona se vyjadřují J. Macháčková (2006) a A. Navrátilová (2006). Zajímavé jsou také články, které se zabývají podrobněji některými nástroji, např. územně analytickými podklady (May, 2006), novým pojetím územního řízení (Svoboda, 2006) nebo Regulačním plánem (Macháčková, 2006). Aktuální uspořádání územního plánování uvádí ve své publikaci H. Halasová a V. Šilarová (2007)

1 ZPRACOVÁVANÁ LEGISLATIVA (STAVEBNÍ ZÁKONY)

Historický vývoj

První právní předpisy pro oblast Čech, Moravy, Slezska a Slovenska existovaly již koncem 19. století. Byl to tzv. Pražský stavební řád č. 40/1886, pro ostatní obce v Čechách zákon č. 5/1889, dále Brněnský stavební řád č. 63/1894 a pro ostatní obce na Moravě platil zákon č. 64/1894. Stavební řád pro území Slezska byl zákon č. 26/1883. Na Slovensku byly tzv. stavební statuty. Tyto předpisy byly po první světové válce a vzniku samostatného státu Československo několika zákony novelizovány. Později byly všechny roku 1949 nahrazeny zákonem č. 280 o územním plánování a výstavbě obcí.

Další právní úpravou byl zákon č. 84 z roku 1958 o územním plánování. Tento byl později roku 1976 nahrazen zákonem č. 50 o územním plánování a stavebním řádu, z kterého vycházela platná legislativa až donedávna. Pro Českou republiku zákon platil po 30 let a na Slovensku je stále platný.

Historickým milníkem pro vývoj na území Československa byl v této době určitě rok 1989, kdy se změnila politická poměry. Do této doby bylo územní plánování podřízeno ekonomickému plánování, které zahrnovalo centrální národohospodářské plány. Tyto změny se odrazily v poslední československé novele z roku 1992. Mění se zde názvosloví právě v závislosti na odklonu od národohospodářských plánů a nové struktuře státní správy.

Dalším historickou událostí bylo roku 1993 rozdělení Československa na dva samostatné státy Českou a Slovenskou republiku. Poté byla právní úprava územního plánování postupně novelizována v každém státě. Na obou stranách proběhlo novel hned několik.

Jednou z důležitých změn v ČR bylo zrušení okresních úřadů a přesměrování pravomocí na okolní stupně státní správy a samosprávy, tedy na krajské a obecní úřady (včetně obcí s rozšířenou působností). Do roku 2002 vydávalo příslušné ministerstvo seznam krajských, okresních a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady. Od roku 2003 už to byly pouze krajské a obecní úřady.

Novelami, které měly vliv na část zákona upravující územní plánování, se práce bude zabývat v následujících kapitolách. Právní úpravou, na kterou se práce zaměří naposled je nový stavební zákon z roku 2006 vydaný v České republice, který byl uveden v platnost na počátku roku 2007. Ve stejném roce byl zpracován návrh nového stavebního zákona také pro Slovenskou republiku.

Přehled zákonů a novel

Pro lepší orientaci je v následující tabulce 1 chronologicky uveden podrobnější přehled zákonů a novel, jak byly postupem času v obou státech vydávány. Zákony, které měly a mají podstatný vliv na vývoj systému územního plánování a jimiž se práce zabývá, jsou vyznačeny tučně.

Základní právní úpravou použitou v práci je zmíněný zákon č. 50/1976 Sb. vydaný v Československé socialistické republice. Na něj navazuje novela č. 262/1992 Sb. již z Československé federativní republiky, ve které jsou patrné úpravy dle nového státního uspořádání. Roku 1993 se republika rozdělila na dva samostatné státy Českou a Slovenskou republiku. Oba státy dále uplatňovaly původní zákon. Jak je vidět v tabulce níže, novely k zákonu byly po rozdělení vydávány téměř každý rok.

Poslední zkoumanou právní úpravou jsou zmíněný nový český zákon č. 183/2006Sb., který je od původního zákona odlišný svojí strukturou a obsahuje některé nové části, a návrh slovenského zákona z roku 2007.

Tabulka 1: Přehled zákonů a novel ovlivňujících systém územního plánování

československé zákony		
1976 zákon č. 50/1976 Sb. ČSSR		

1990 novela 103/1990 Zz. ČSFR - mění hospodářský zákoník a část o stavebním řádu		
1992 novela č. 262/1992 Sb. ČSFR		
české zákony	rok	slovenské zákony
-	1993	-
novela č. 43/1994Sb ČR	1994	-
-	1995	novela 199/1995 Zz. SR – úz. rozhodnutí
-	1997	novela č. 229/1997 Zz SR
novela č. 83/1998 Sb. ČR novela č. 197/1998 Sb. – ÚZ ČR	1998	novela č. 109/1998 Zz. – ÚZ SR
-	1999	-
-	2000	novela č. 237/2000 Zz. SR
novela č. 59/2001 Sb. ČR novela č. 109/2001 Sb. – ÚZ ČR	2001	-
novela č. 422/2002 Sb. ČR	2002	-
-	2003	novela č 103/2003 Zz. SR – okresní úřady novela č. 417/2003 Zz. SR
novela č. 437/2004 Sb. ČR	2004	
-	2005	novela č. 290/2005 Zz. SR novela č. 479/2005 Zz. SR
zákon č. 183/2006 Sb. – nový ČR	2006	-
-	2007	návrh/2007 Zz – návrh SR

Pramen: vlastní šetření

Důvody a záměry nové právní úpravy

Vzhledem k tomu, že se v průběhu času určitým způsobem změnily společenské poměry a vznikly nové společenské potřeby, byl ovlivněn i přístup k územnímu plánování, vznikla tak potřeba nově upravit a definovat některé oblasti v platném právním předpisu. V potaz je třeba brát i fakt, že v době, kdy byl původní zákon vytvořen, nemohl postihnout všechny události, které projevy až v dalších letech. Navíc množství zákonů ovlivňujících i územní plánování bylo novelizováno nebo nově vydáno, tím byl i narušen systém stávající právní úpravy. I samotný stavební zákon byl několikrát novelizován a bylo třeba všechny úpravy sjednotit.

Jak je uvedeno v důvodové zprávě návrhu nového českého stavebního zákona, analýzou bylo zjištěno, že instituty a postupy dosavadního územního plánování nevyhovovaly v plném rozsahu současným požadavkům a úprava některých institutů dokonce chyběla. Dále chyběl nástroj pro koordinaci územně plánovací činnosti v mezinárodních, republikových a přeshraničních souvislostech. Nástroj územní rozhodnutí bylo třeba upravit podle principů veřejného správního řízení. Tento nástroj vykazoval také některé nedůslednosti, kdy bylo možno v obdobných otázkách rozhodovat různou formou. Nejednotná byla i úprava pro spolupráci orgánů státní správy při pořizování dokumentů v územním plánování. Jednou z dalších nutností byla i úprava zákona o územním plánování s ohledem na změny ostatních platných zákonů.

Z uvedených důvodů již v roce 2001 vláda ČR schválila věcná záměr k vytvoření nového stavebního zákona. Byly zahájeny práce na znění zákona a proběhlo několik jednání. V květnu 2005 svým usnesením vláda návrh zákona schválila. Zákon byl uveden v platnost k počátku roku 2007 a plně nahrazuje předchozí právní předpis.

Důvodová zpráva uvádí hlavní principy navrhovaného řešení zákona. Pro představu možné jmenovat alespoň některé: úprava postavení a kompetence orgánů územního plánování i zvláštních orgánů, zajištění přístupu veřejnosti k informacím o území; trvalé a odborné poskytování informací o území analytickými podklady; vytvoření Politiky územního rozvoje jako celostátního nástroje územního plánování, který bude určovat strategii a podmínky pro naplnění cílů jeho a úkolů; vytvoření nástroje pro koordinaci rozvoje a uspořádání území krajů – Zásad územního rozvoje; regulační plán se stává skupinovým územním rozhodnutím; jiné pojetí dotčených orgánů, které při pořizování dokumentů územního plánování hájí veřejné zájmy.

Na Slovensku byly v letech 2001 až 2004 průběžně zabezpečovány podklady také pro novou úpravu v oblasti územního plánování. Legislativní záměr byl zveřejněn na webových stránkách Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje s výzvou k veřejné diskusi. Na přelomu roku 2005 a 2006 byl návrh projednáván mezi jednotlivými resorty. Vzhledem k velkému množství připomínek se návrh dále projednával. Připomínky, které byly přínosem pro lepší formulaci právní úpravy byly zapracovány do zákona. V době zpracování této práce dosud zákon nebyl uveden v platnost.

Důvodová zpráva ke slovenskému návrhu zákona vymezuje základní okruhy navrhovaného zákona. Mimo jiné je to nová struktura územně plánovacích podkladů, závaznost části územně plánovací dokumentace při vypracování dalších stupňů dokumentace a povinnost obce starat se o svůj územní rozvoj. Podobně jako důvodová zpráva k českému návrhu stavebního zákona uvádí Předkládací zpráva ke slovenskému návrhu hlavní principy. Shoduje se v principu přístupu veřejné části k informacím o území. Nástroj Koncepce územního rozvoje Slovenska má vyjadřovat politiku státu v územním rozvoji v celostátních a mezinárodních souvislostech. Další odlišností je, že ukládá povinnosti obcím mít pro své území územní plán.

Základní pojmy

Oblast územního plánování je v zákoně z roku 1976 a jeho úplných zněních z přelomu století upravena v první části. Nové zákony mají poněkud odlišnou strukturu. První část je využita pro vymezení základních pojmů a předmětu úpravy a samotná oblast územního plánování je upravena až v dalších částech zákona. Druhou oblastí, kterou tyto zákony upravují je stavební řád. Upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob, které provádí samotné stavby, a souvisejících orgánů statní správy.

Práce se bude zabývat třemi základními oblastmi územního plánování. Jsou to:

- cíle a úkoly územního plánování;
- nástroje územního plánování, mezi nejdůležitější patří:
 - územně plánovací podklady,
 - územně plánovací dokumentace a
 - územní rozhodnutí v územním řízení;
- orgány působící v územním plánování.

2 CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

První ucelenou kapitolou, kterou se práce zabývá, jsou cíle a úkoly v územním plánování. Během posledních čtyřiceti let vývoje na území České a Slovenské republiky se společně s politickými, hospodářskými a dalšími změnami měnila i struktura cílů a úkolů územního plánování.

Cíle územního plánování

V původním zákoně č. 50/1976 Sb. jsou se cíle v územním plánování zabývá §1. Územní plánování je definováno jako součást systému řízení rozvoje společnosti. Jako soustava činností, která v souladu se základními cíli a úkoly národohospodářských plánů komplexně řešila funkční využití území. Územní plánování mělo vytvářet předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech hodnot v území a mít v úvahu péči o životní prostředí. Jak je vidět v této době bylo i územní plánování podřízené plánování hospodářskému.

Novela z roku 1992 byla vydána po změně politických poměrů v roce 1989. Cíle v ní byly nově zformulovány. Byla vypuštěna formulace o systému řízení rozvoje společnosti a o činnosti v souladu se základními cíli a úkoly národohospodářských plánů. Následující novely slovenského zákona z roku 1997 a českého zákona z roku 1998 cíle v územním plánování neupravovaly. I v úplném znění zákona na Slovensku z roku 1998 zůstala formulace cílů stejná jako po společné československé novele v roce 1992. Teprve novela č. 237 z roku 2000 vydaná na Slovensku nově formulovala znění cílů a přidala nové pojmy jako prostorové uspořádání, kulturně-historické hodnoty území a trvale udržitelný rozvoj. Dává větší důraz na životní prostředí a ekologickou stabilitu. Poslední slovenská novela z roku 2005 se úpravy cílů nedotkla.

V České republice vyšlo úplné znění až roku 2001. I když na slovenské straně formulace cílů naznačovala změny, tady se vzhledem k novele z roku 1992 nezměnila. Je patrné, že na původní znění zákona měla v části o cílech v českém zákoně vliv pouze novela z roku 1992 a na Slovensku bylo zformulováno novelou z roku 2000 nové znění.

Nový český zákon formuluje cíle zcela jinak a mnohem rozsáhleji. Vymezuje nové pojmy jako předpoklady pro výstavbu, udržitelný rozvoj území, společenský a hospodářský potenciál rozvoje. Uvádí zcela novou formulaci o uspokojení potřeb současné generace bez ohrožení podmínek života budoucích generací. Při uspořádání území je poukázáno na soulad veřejných

a soukromých zájmů. Ve veřejném zájmu má územní plánování chránit a rozvíjet přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Nově jsou definovány pojmy nezastavěné území a nezastavitelné pozemky.

Návrh nového slovenského zákona stejně jako již platný český umísťuje paragraf o cílech územního plánování dále do zákona. Formulace cílů je velmi podobná novému českému zákonu. Opět zdůrazňuje soulad veřejných a soukromých zájmů rozvoje území s ohledem na životní prostředí a hodnoty v území.

Úkoly územního plánování

Stejně jako cíle se vyvíjely v průběhu času i úkoly územního plánování. Navazují hned v následujícím paragrafu za cíli.

Původní zákon č. 50 uváděl seznam úkolů a činností, které v té době zahrnovalo územní plánování. Územní plánování mělo dle uvedeného výčtu vymezovat funkce území, rozvržení a rozsah pro jednotlivé hospodářské a společenské účely, určovat zásady při obnově území a jeho další využití, vymezovat chráněná území, řešit umístění staveb, navrhnout využití zdrojů pro společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj. Územnímu plánování bylo určeno vycházet z poznatků přírodních, technických a společenských a z cílů stanovených národohospodářskými plány. Opět je zde vidět důraz na národní hospodářství a využití území dle jeho plánů.

Společná československá novela z roku 1992 nahradila pojem vymezení funkce území pojmem stanovení limitů využití území. Formulaci o rozvržení ploch pro hospodářské a společenské účely nahradila regulací funkčního a prostorového uspořádání území. Stejně jako u cílů se vypouští slovní spojení související s národohospodářskými plány. Následující novela z roku 1997 na Slovensku ani česká novela z roku 1998 neměla na znění úkolů v územním plánování vliv. Slovenské úplné znění zákona z roku 1998 i úplné znění v České republice z roku 2001 odpovídají znění původního zákona po úpravě společnou novelou z roku 1992.

Novela z roku 2000 vydaná na Slovensku obsah paragrafu o úlohách územního plánování celkově značně rozšířila. Zavádí nový pojem regulativy prostorového uspořádání území. Oproti původní formulaci pro využití území jako společensky nejefektivnější je brán ohled na životní prostředí. Jsou zavedeny pojmy únosné zatížení území, ekologická stabilita krajiny a

trvale udržitelný rozvoj. Nově vymezuje body, jak úlohy územního plánování zabezpečovat, co je územně plánovací činností a které podklady jsou pro ni použity.

V novém českém zákoně jsou úkoly územního plánování obsaženy ve dvou odstavcích. První odstavec uvádí nově strukturovaný seznam hlavních úkolů. Některé body v seznamu jsou obsahově velmi podobné těm v původním zákoně. Všeobecně je znění o využití území více zaměřeno na životní prostředí a jeho stabilitu, ochranu přírodních zdrojů, na veřejný zájem a hodnoty v území. Územní plánování má uplatňovat poznatky z architektury, urbanismu, ekologie a památkové péče. Druhý odstavec vymezuje další úkoly územního plánování jako vyhodnocení vlivů nástrojů územního plánování na vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí a hospodářský rozvoj.

Návrh zákona na Slovensku zahrnuje úkoly pod samostatným nadpisem. Seznam úkolů částečně vychází z původního zákona, resp. jeho novely na Slovensku z roku 2000. A částečně se podobá novému českému zákonu.. Nově má podporovat různorodost charakteru urbanistického i nezastavěného prostředí a osobitou identitu urbanistických celků. Opět bere v úvahu vlivy územního rozvoje na životní prostředí

3 ORGÁNY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Další ucelenou oblastí jsou orgány působící v územním plánování. Vymezení těchto orgánů v původním zákoně a československé novele z roku 1992 není upraveno v samostatné části jako celek. Úkoly orgánů jsou uvedeny spíše v jednotlivých částech zákona tam, kde bylo třeba je definovat. Konkrétně v části o pořizování územně plánovací dokumentace, kde je o orgánech první zmínka. Mezi orgány v této době patřily *národní výbory, ministerstva výstavby a techniky obou republik, federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj* a pro vojenské újezdy jimi byly *orgány federálního ministerstva národní obrany*.

Slovenská novela z roku 1997 změnila strukturu orgánů na *obce, okresní a krajské úřady a ústředním orgánem se nově stalo Ministerstvo životního prostředí*. Další novela v roce 2000 k tomuto výčtu orgánů přidala ještě *Ministerstvo obrany Slovenské republiky* pro správu územního plánování na území vojenských újezdů.

Novela českého zákona z roku 1998 již zavedla pro vymezení orgány územního plánování samostatný oddíl. Orgány byly obdobně jako na Slovensku *obce, okresní úřady, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo obrany*. Podrobněji byla také definována působnost a vzájemná podřízenost. V úplném znění v roce 2001 mezi seznam orgánů přibýly ještě kraje. Od této doby byla struktura orgánů až na hlavní územně plánovací orgán ministerstva (pro místní rozvoj/životního prostředí) v podstatě totožná, pouze novela č. 103/2003 Zz. vzhledem ke změně struktury veřejné správy, vypustila z okruhu orgánů územního plánování okresní úřady.

S novým českým zákonem se zcela změnil přístup k úpravě o orgánech pro územní plánování. Do zákona je zařazena nová část s názvem výkon veřejné správy. Vymezení orgánů jako takových je ponecháno dle poslední úpravy, tj. úplného znění zákona č. 109/2001. Pro obec a kraj jsou více specifikovány úkoly pro jejich jednotlivé orgány. V obci jsou orgány činné v územním plánování *Obecní úřad, Zastupitelstvo obce a Rada obce*, pro kraj jsou to *Krajský úřad, Zastupitelstvo kraje a Rada kraje*. Krajský a obecní úřad vykonávají správu v oblasti územního plánování v přenesené působnosti. Zastupitelstvo a rada obou územních celků pak pracují v samostatné působnosti. Obec s rozšířenou působností může pro svůj správní obvod zřídit zvláštní orgán *Rada obcí pro udržitelný rozvoj území*. Nově pro Ministerstvo pro místního rozvoj jsou výslovně definovány úkoly jako výkon dozoru ve věcech územního plánování a zajištění metodické podpory při tvorbě dokumentů v územním plánování.

Pro představu o provázanosti orgánů obce a jednotlivých nástrojů územního plánování v novém stavebním zákoně je uvedena tabulka o přehledu orgánů obce a jejich působnosti.

Tabulka 2: Přehled orgánů obce a jejich působnosti

ORGÁNY OBCE	ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PODKLADY		ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE			ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ	ROZHODNUTÍ NAVRHY
	ÚAP	Územní studie	ZÚR	ÚP	RP		
Obecní úřad obce s rozšířenou působností (úřad územního plánování).	Pořizuje pro svůj obvod.	Pořizuje pro vlastní obec a pro obce, které nevykonávají činnost pořizovatele.		Pořizuje pro vlastní obec a pro obce, které nevykonávají činnost pořizovatele.	Pořizuje pro vlastní obec a pro obce, které nevykonávají činnost pořizovatele.	Pořizuje pro obec, které nevykonávají činnost pořizovatele.	Vydává rozhodnutí o směně pozemků. Je dotčeným orgánem v územním řízení, pokud nevydává územní rozhodnutí. Podává návrh na vložení dat do evidence územ. plán. činnosti.
Obecní úřad určený nařízení kraje pro výkon činnosti pořizovatele.	Poskytuje informace pro pořizování.	Pořizuje pro vlastní obec.		Pořizuje pro vlastní obec.	Pořizuje pro vlastní obec.		Podává návrh na vložení dat do evidence územ. plán. činnosti.
Obecní úřad není určen pro výkon činnosti pořizovatele.	Poskytuje informace pro pořizování.						
Zastupitelstvo obce.			Uplatňuje námítky	Rozhoduje o pořízení. Schvaluje zadání, případně pokyny pro zpracování návrhu. Vydává. Projednává zprávu o uplatňování.	Rozhoduje o pořízení. Vydává.	Vydává.	Vydává územní opatření o asanaci a stavební uzávěře.
Stavební úřad.	Poskytuje informace pro pořizování.						Vydává územní rozhodnutí a územní souhlas.
Rada obcí pro udržitelný rozvoj.	Projednává a vydává vyjádření.			Projednává vyhodnocení vlivu územních plánů na udržitelný rozvoj území a vydává vyjádření.			

Zdroj: Zvláštní příloha časopisu U&UR 1/2006 Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu

Slovensko do svého návrhu stavebního zákona také zařadilo novou část Veřejná správa, která upravuje působnost orgánů v územním plánování. Novým ústředním orgánem územního plánování je *Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje Slovenské republiky*. Dalším ústředním orgánem je podobně jako v původním zákoně Ministerstvo životního prostředí. Jedním z jeho úkolů je pořizování Krajinne studie. Tento orgán i nástroj jsou jednou z odlišností oproti české úpravě. Dále jsou mezi nástroji Ministerstvo obrany, krajský stavební úřad, který působí na území samosprávného kraje a jeho obcí. Nově je zařazen vyšší územní celek, který zpracovává dokumentaci pro území regionu. Jako poslední orgán působící v územním plánování je uvedena obec. Stejně jako v českém zákoně jsou i ve slovenském návrhu stanoveny pro jednotlivé orgány úkoly vzhledem k dokumentům a ostatním orgánům v územním plánování

Samostatnou oblastí je úprava důsledků činnosti související s územním plánováním vůči ostatním orgánům – *dotčeným orgánům*. Dotčené orgány mají chránit veřejné zájmy dle zvláštních právních předpisů. Tyto orgány jsou zejména v oblasti ochrany životního prostředí a jeho jednotlivých složek (voda, ovzduší, půda), dále například v oblasti odpadového hospodářství, památkové péče, dopravy a pozemních komunikací.¹ Nový český stavební zákon upravuje činnost dotčených orgánů v souvislostech průběžně v celém zákoně, tam kde je třeba se k nim vyjádřit. Návrh slovenského stavebního zákona navíc věnuje samostatný paragraf obecné definici.

¹ BLAŽKOVÁ, Miriam: Dotčené orgány v procesu územního plánování. Brno 2006.

4 NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

V poněkud rozsáhlejší kapitole se práce zabývá oblastí nástrojů v územním plánování. Základními nástroji uvedenými v zákonech jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí v územním řízení. V novém českém zákoně pak byly tyto nástroje ještě rozšířeny o několik dalších.

Územně plánovací podklady

Územně plánovací podklady jsou jedním ze základních nástrojů územního plánování. Slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace. Mají směrný charakter. Pouze není-li zpracována dokumentace, slouží pro územní rozhodování a pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

Základní zákon č. 50/1976 Sb. vymezil tyto druhy územně plánovacích podkladů: **Urbanistická studie, Územní generel, Seznam pro výstavbu rodinných domků a Územně technické podklady**. Urbanistická studie měla za úkol řešit dílčí problémy v území. Územní generel měl řešit podrobně otázky zemního rozvoje jednotlivých složek osídlení (bydlení, průmysl, zemědělství, doprava). Seznam pozemků byl zpracováván jako poklad pro plynulou výstavbu rodinných domků. Územně technické poklady byly soubory údajů o stavu a podmínkách území. Následující společná československá novela z roku 1992 vypustila z definovaných územně plánovacích podkladů odstavec o Seznamu pozemků pro výstavbu rodinných domků.

Novela z roku 1997 na Slovensku přidala do k územně plánovacím podkladům nový odstavec o **Ostatních podkladech**, které se využívaly při zpracování územně plánovací dokumentace především na ochranu životního prostředí, kulturního a historického dědictví, technické a dopravní infrastruktury. Česká novela v dalším roce 1998 rozsah odstavce o územně plánovacích podkladech zestručnila. Přibyl nový podklad **Územní prognóza**, která má za účel prověřit možnosti dlouhodobého rozvoje území. Tento nástroj byl do této doby součástí územně plánovací dokumentace, ale vzhledem k povaze obsahu byla přesunuta do nástrojů územně plánovacích podkladů.

Následující slovenská novela roku 2000 přidala nový v české právní úpravě již zavedený územně plánovací podklad Územní prognóza. Definice podkladu je obsahově velmi podobná české, jsou však o něco podrobněji vypsány podmínky, jejichž základě se prognóza

zpracovává. Zcela novým pojmem je **Strategie územního rozvoje Slovenska**, která je definována jako územně technický podklad pro celé území Slovenské republiky. Má stanovit zásady, priority a cíle dlouhodobého územního rozvoje a velkým důrazem na životní prostředí. Slouží jako podklad pro zpracování Koncepce územního rozvoje Slovenska. Poslední pojem **Ostatní podklady** je obohacen o výčet povinně využívaných dokumentů obsahujících informace o území. Jsou to například strategie trvale udržitelného rozvoje, dokumenty územního systému ekologické stability, programy ochrany kulturního a historického dědictví, program odpadového hospodářství a koncepce rozvoje jednotlivých oblastí života obcí.

I když na slovenské straně byly v zákoně učiněny změny, české úplné znění zákona z roku 2001 ponechává definice územně plánovacích podkladů tak, jak je upravila novela č. 83/1998 Sb. Poslední slovenská novela z roku 2005 obsah územně plánovacích podkladů nijak výrazně nemění. Pouze dokumenty definované jako Ostatní podklady rozšiřuje o strategie a programy regionálního rozvoje.

Nově platný český zákon formuluje nové územně plánovací podklady. Názvosloví uvedené v původním zákoně zcela zmizelo. Nově definovaným podkladem jsou **Územně analytické podklady**. Jejich funkce zůstala podobná jako měly územně technické podklady v původním zákoně. Slouží jako podklad pro územně plánovací dokumentaci, pro rozhodování v územním řízení a nově pro zpracování politiky územního rozvoje. Obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území. Na rozdíl od územně technických podkladů, které pořizovalo ministerstvo pro území celé České republiky, jsou územně analytické podklady pořizovány pro správní obvod a pro územní kraje příslušným úřadem. Pořizovatel má povinnost podklady průběžně aktualizovat při zjištění nových údajů a každé dva roky dokonce pořizuje úplnou aktualizaci. Což by mělo přispět k usnadnění práce při zpracování změn v územně plánovací dokumentaci. Kromě územně analytických podkladů je novým podkladem **Územní studie**. V té se navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů v některých funkčních systémech území. Studie je svým obsahem podobná původnímu znění podkladů Urbanistické studie, Územního generelu a Územní prognózy a měla by je také nahrazovat.

Základní funkce územně plánovacích podkladů v návrhu nového slovenského zákona opět zůstává ponechána. Nově jsou stejně jako v novém českém zákoně formulovány samotné podklady. Novými slovenskými podklady by měly být **Územně plánovací studie, Krajinná studie a Územně technické podklady**. V územně plánovací studii se řeší koncepce prostorového uspořádání a funkčního využití území, rozvoj jednotlivých funkčních složek

osídlení. Tento dokument má nahradit urbanistickou studii a územní generel. Krajinná studie je zaměřená spíše na ekologickou stabilitu, přírodní podmínky a především na vliv staveb a činností na obraz krajiny. Má navrhnout její optimální prostorové uspořádání a využití. Tento podklad se pořizuje pro území, které si je vyžaduje svým zvláštním režimem péče. Územně technické podklady stejně jako v původním zákoně jsou souborem údajů o stavu funkčního využití území. Využívají k jeho monitorování. Pořizují se pro území kraje i obce.

Z uvedeného popisu územně plánovací podkladů je zřejmé že po rozdělení Československa na samostatné státy přistupovaly obě strany k právní úpravě trochu odlišně v použití názvosloví, obsah se však natolik nezměnil. Jiný je především slovenský nástroj Krajinná studie, který v české úpravě nemá obdobu.

Územně plánovací dokumentace

Územně plánovací dokumentace je dalším ze základních nástrojů územního plánování. Má za úkol komplexně řešit prostorové uspořádání a funkční využití území v souladu s cíly a úkoly územního plánování. Zahrnuje jednotlivé plány území a její zpracování vychází z územně plánovacích podkladů. Dokumentace obsahuje závazné a směrné části.

Zákon ze sedmdesátých let uváděl kategorii územně plánovací dokumentace, kterou tvořily: **Územní prognóza, Územní plán a Územní projekt**. Územní prognóza se zaměřovala na možnosti dlouhodobého urbanistického rozvoje území. Byla pořizována jen pro území se složitými podmínkami. Územní plán měl řešit funkční vymezení a uspořádání ploch území a stanovit základní zásady jeho organizace. Byl pořizován vždy pro novou výstavbu, přestavbu nebo asanaci stávajících sídelních útvarů. Územní projekt pak řešil způsob využití ploch vymezených pro výstavbu. Zákon dále vymezuje stupně, pro které byla tato dokumentace zpracovávána. Byly jimi *velký územní celek, sídelní útvar a zóna*. Velkým územním celkem bylo myšleno území, na kterém je umístěno více sídelních útvarů nebo jsou na něm uplatňovány speciální zájmy (např. průmysl, těžba). Sídelním útvarem byla každá jednotka osídlení tvořící uzavřený útvar prostorově oddělený od jiných jednotek osídlení. Územní zónou byly pak jednotlivé ucelené části sídelního útvaru (obytná, historická). Byl-li sídelní útvar malý, zpracovává se územní dokumentace zóny pro celé jeho území.

V novele z roku 1992 obsahové formulace územně plánovací dokumentace více méně zůstaly. Změny je možné pozorovat spíše v souvislosti s ustoupení od národohospodářský plánů. Byla

více rozepsána definice rozdělení dokumentace na závazné a směrné části. Závazné byly základní zásahy do území a limity jeho využití stanovené v regulativech o uspořádání území.

Slovenská novela č. 262/1997 Zz. změnila rozsah pořizování Územní prognózy, nově byla pořizována pro celé území Slovenské republiky a to jako dokument s názvem **Koncepce územního rozvoje Slovenské republiky**. Stupně územně plánovací dokumentace byly rozšířeny o nový rozměr území, dokumentace se zpracovává i **pro území Slovenské republiky**.

Novela v České republice z následujícího roku učinila změny ve struktuře formulace územně plánovací dokumentace. Původní rozdělení na kategorie a stupně dokumentace bylo sjednoceno. Nová územně plánovací dokumentace byla tvořena **Územním plánem velkého územního celku, Územním plánem obce a Regulačním plánem**. Územním plánem velkého územního celku bylo stanoveno uspořádání a limity řešeného území. Tento plán byl zpracován pro vymezení území více obcí případně okresů. Územní plán obce byl zpracováván pro celé území obce a stanovil urbanistickou koncepci, řeší funkční využití ploch a jejich uspořádání. Nový regulační plán byl obdobou územního plánu zóny, stanovil využití jednotlivých pozemků. Zpracovával se pro část území obce případně celé území, které má jednoznačné územně technické a urbanistické podmínky.

Znovu vydané úplné znění zákona na Slovensku ve stejném roce 1998 ponechalo formulace územně plánovací dokumentace ve znění po úpravě novelou z roku 1992. Navazující novela z roku 2000 zaznamenala větší změny. Uvedla obecnou funkci územně plánovací dokumentace, jejíž součástí bylo vymezení stupňů, pro které se dokumentace zpracovávala. Byly jimi celostátní a regionální stupně, dále obce a části obcí. Nově jsou definovány i názvy jednotlivých dokumentů. Z celostátního hlediska to byla již zmíněná Koncepce územního rozvoje Slovenska. Tento dokument byl ojedinělý a v této době neměl v české územně plánovací úpravě svou obdobu, proto mu práce později věnuje ještě menší samostatnou podkapitolu.

Pro další stupně to byly **Územní plán regionu, Územní plán obce a Územní plán zóny**. Územní plán regionu by obsahově mohl být obdobou českého Územního plánu velkého územního celku, oba byly zpracovávány pro území více obcí. Slovenský plán podrobněji stanovil zásady a regulativy jednotlivých činností v území. U Územního plánu obce stanovil slovenský zákon povinnost pořízení tohoto plánu pro města nad 2000 obyvatel nebo pro obce, kde bylo třeba řešit koncepci územního rozvoje vzhledem k jejich nové rozsáhlé výstavbě nebo přestavbě, nebo tam, kde tato skutečnost vyplývá ze závazné části územního plánu

regionu. Česká právní úprava povinnost zpracovat územní plán obce nezavedla. V rozsahu Územního plánu zóny mohly pořizovat svůj územní plán malé obce s počtem obyvatel pod 2000. Dále se tento dokument pořizoval pro část obce, pro kterou to stanovil schválený územní plán obce. Územní plán obce opět stanovil zásady a regulativy jednotlivých činností v dané části obce.

V novém českém zákoně jsou novou součástí územně plánovací dokumentace **Zásady územního rozvoje**. Zásady by měly splňovat funkci strategického dokumentu, vymezují základní požadavky na uspořádání území na krajské úrovni. Stanovují kritéria pro rozhodování o možných variantách využití území. Mohou také vymezit plochy a koridory s cílem prověřit možnosti budoucího využití území. Jsou závazné pro pořizování územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. Zásady jsou zpracovávány povinně pro území celého kraje a měly by nahradit územní plány velkých územních celků, což znamená pokrytí celého území ČR než dříve. Původní plány velkých územních celků některé části území nezahrnovaly a některá území byla zpracována ve více plánech. Kraj má povinnost každé dva roky zásady aktualizovat. Další součástí dokumentace je **Územní plán**, který nahrazuje územní plán obce a pořizuje se pro celé její území. Stejně jako v původním zákoně, stále neexistuje povinnost ze zákon tento plán pořizovat. Rozhodnutí o jeho pořízení závisí na samotné obci. Obsahová stránka plánu zůstává ve své podstatě stejná, více rozvíjí a zpřesňuje cíle a úkoly územního plánování v souladu se Zásadami a Politikou územního rozvoje. Poslední součástí územně plánovací dokumentace je **Regulační plán**. Jeho pojetí je od původního poněkud odlišné. Nahrazuje při řešení komplexních úprav v území územní rozhodnutí (s výjimkou nezastavěného území) a to dle zákonem stanovených případů nebo dle rozhodnutí obce. Obec si stanoví plochu, pro kterou vydá regulační plán a nebude již vydávat individuální územní rozhodnutí. Ušetří tím vedení několika územních řízení. V regulačním plánu se stanoví mimo jiné podrobné podmínky pro vymezení a využití pozemků, prostorové uspořádání staveb, umístění veřejné infrastruktury a veřejně prospěšných staveb. Územní, pro které může být územní rozhodnutí nahrazeno regulačním plánem navrhuje kraj v Zásadách územního rozvoje.

V návrh slovenského zákona byly názvy jednotlivých částí územně plánovací dokumentace ponechány. Koncepce územního rozvoje Slovenska zůstala obsahově stejná jen základní definice byla upravena na komplexní a dlouhodobou koncepci územního rozvoje Slovenska. Také Územní plán regionu zůstal ve své podstatě obsahově stejný. Úvodní definice byla rozšířena o návaznost na cíle a úkoly územního plánování, obsah Koncepce územního rozvoje Slovenska a potřeby vyššího územního celku jako podmínky řešeného území. V rámci

Územního plánu obce se návrh zákona odlišuje. Je stanovena nová hranice počtu obyvatel v obci, která je povinná mít územní plán, ze dvou tisíc obyvatel v původním zákoně je hranice snížena na jeden tisíc. Přesněji jsou uvedeny podmínky, které jsou rozhodující pro obstarání nebo změnu územního plánu. Rozsáhlá výstavba či přestavba v obci je definována rozšířením zastavěného území obce o 15%, zvýšením počtu obyvatel nad 1000, rozšířením obytného, výrobního nebo rekreačního území v řádu 2-3 hektarů. Územní plán zóny nově obsahuje vymezení regulativů mimo jiné o začlenění staveb do okolní zástavby nebo o umístění zeleně, určení trvalé změny z nezastavěných pozemků na zastavěné a seznam pozemků, na kterých pro umístění staveb není třeba územní rozhodnutí ani územní souhlas. Určuje zastavovací podmínky, které se dají obecně shrnout jako technické parametry stavby (výška, vzdálenost od existujících staveb, největší přípustná zastavěná plocha).

Územně plánovací dokumentace se po rozdělení Československa na samostatné státy vyvíjela odlišně. Slovenská právní úprava se od roku 2000 příliš nezměnila ani s návrhem nového zákona. Naopak nový český zákon jinak přistupuje ke zpracování Regulačního plánu a oproti původním územním dokumentům zavádí pozměněný druh územně plánovací dokumentace - Zásady územního rozvoje. Nejvíce patrným rozdílem je asi přístup k velikosti území, pro které se dokumentace zpracovává. Slovenská republika má oproti České republice plán pro územní celého státu. Český zákon celostátní oblast územního plánování řeší zavedením nového nástroje Politiky územního rozvoje, která není součástí územně plánovací dokumentace, ale má rozdílné postavení. Práce se tímto nástrojem zabývá později v samostatné kapitole.

Koncepce územního rozvoje Slovenska 2001

Dle zákona Koncepce stanoví uspořádání struktury osídlení, rozvoj hlavních urbanizačních os a zásady usměrňování územního rozvoje s ohledem na životní prostředí. Podkladem pro zpracování koncepce je Strategie územního rozvoje Slovenska. Samotný dokument uvádí, že cíle Koncepce by měly být v souladu s dalšími základními celostátními dokumenty jako například Národní plán regionálního rozvoje, Národní strategie trvale udržitelného rozvoje Slovenska nebo Národní environmentální akční program Slovenské republiky II. Koncepce jako dlouhodobý dokument by měla navazovat na cíle jednotlivých rezortních koncepcí, které jsou většinou zpracovány pro střednědobé a krátkodobé rozvojové horizonty. Jedním z hlavních cílů při tvorbě Koncepce bylo pro Slovenskou republiku stát se co nejdříve plnoprávným členem Evropské unie. Jak je uvedeno v dokumentu důležitým prvkem

k integraci je i prostorová integrace, která má přispět ke konkurenceschopnosti, produktivitě a růstu ekonomické a sociální kompaktnosti jednotlivých oblastí. Dále napomáhá budování komunikační a ostatní technické infrastruktury, přispívá k zabezpečení ochrany přírodního a kulturního dědictví, ochrany životního prostředí a celkově trvale udržitelného rozvoje území. Tento cíl se již podařilo naplnit. Tedy zařazení Slovenska jako člena Evropské unie. Na jednotlivých prvcích zlepšení prostorové integrace je třeba pracovat neustále.

Územní rozhodnutí v územním řízení

Územní rozhodnutí v územním řízení je třetím základním nástrojem územního plánování. V této části zákon vymezuje, kdy příslušný orgán rozhoduje o daných oblastech ovlivňujících územní plánování. Územní řízení je ve své podstatě řízením správním, vztahuje se na něj tedy Správní řád, který obecně definuje postupy řízení. Stavební řád pak upravuje jen věci specifické pro územní řízení.

V původním zákoně byla pro oblast umístování staveb, využívání území a ochranu důležitých zájmů v území definována tato rozhodnutí: **rozhodnutí o umístění stavby, rozhodnutí o využití území, rozhodnutí o ochráněném území nebo ochranném pásmu a rozhodnutí o stavební uzávěře**. Podklady pro vydání územního rozhodnutí byly územní plány a územní projekty. Pokud nebyly pro dané území zpracovány, měl stavební úřad za úkol opatřit jiné podklady v nezbytném rozsahu pro územní řízení. Mohly jimi být územní prognóza, územně plánovací podklady nebo skutečnosti zjištěné vlastním šetřením. Účastníky řízení byly dle zákona u jednotlivých druhů rozhodnutí navrhovatel a organizace nebo občané, jejichž vlastnická nebo jiná práva k pozemkům nebo stavbám mohou být územním rozhodnutím přímo dotčena, dále místní národní výbor pokud nebyl stavebním úřadem. V územním rozhodnutí byly při navrhovaném účelu území nebo stavby stanoveny podmínky k zabezpečení zájmů společnosti se souladem s cíli územního plánování. Platnost rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území zaniká po dvou letech, pokud do té doby nebylo požádáno o stavební povolení nebo povolení k terénním úpravám. Pro rozhodnutí o ochráněném území a stavební uzávěře stanovuje dobu platnosti úřad, pokud to není možné zanikla platnost se zánikem účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno.

Společná československá novela z roku 1992 tento nástroj nijak významně nezměnila. Pouze ve výčtu účastníků řízení při hájení místních zájmů byl místní národní výbor nahrazen obcí v případě, že obecní úřad nebyl stavebním úřadem. Pozdější slovenská novela č. 199/1995 Zz

přidala do zákona novou část pro činnosti, které územní rozhodnutí nevyžadovaly. Patřily mezi ně liniové stavby, které byly schváleny územním plánem nebo projektem zóny, stavební úpravy, drobné stavby, stavby v uzavřených prostorech vojenské správy a pod. Následující novela z roku 1997 k těmto stavbám ještě přidala stavby schválené regulačním plánem a informační, reklamní a propagační zařízení.

Česká novela z roku 1998 přidala nový druh rozhodnutí o dělení a scelování pozemků. Dále provedla úpravu k nové části stejně, jak je výše popsáno pro Slovensko. Z definice je podobná slovenskému znění, kromě staveb schválených územním plánem a stavby ve vojenských a jiných prostorách. Dále byly uvedeny i stavby v uzavřených prostorech existujících staveb, pokud nemění vnějšíh uspořádání prostoru, a dělení nebo scelování pozemků, pokud jsou pro ně podmínky stanoveny jiným rozhodnutím. Pro jednoduché stavby, jejich přístavby nebo nástavby a stavby rozvodů inženýrských sítí bylo možné územní řízení spojit se stavebním. Další změnou byla účast obce na každém územním řízení.

Úplné znění zákona vydané na Slovensku téhož roku ponechalo formulace o územním řízení ve znění poslední novely. Navazující novela z roku 2000 mezi účastníky územního řízení přidala i právnické osoby. Výše popisovanou část o činnostech, které nevyžadují územní rozhodnutí, přesunula jako součást o rozhodnutí o umístění stavby. Části k jednotlivým rozhodnutím obsahují podrobnější formulace o jejich obsahu. Například jsou uvedeny požadavky, které je nutno zohlednit při umístění stavby, jsou přesně vymezeny činnosti, pro které je třeba rozhodnutí o využití území, pro chráněné území má být určen způsob ochrany.

Nový český zákon formuluje tyto rozhodnutí v územním řízení: **rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení, rozhodnutí o využití území, rozhodnutí o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území, rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků a rozhodnutí o ochranném pásmu**. Jak je vidět, některá rozhodnutí jsou převzata z původního zákona. Obsahově jsou zde však odchylky. Jednotlivá rozhodnutí jsou podrobněji rozepsaná v samostatných odstavcích podobně jako to udělala slovenská novela z roku 2000. Výčet staveb, které nepotřebují rozhodnutí o umístění stavby je mnohem širší, jedná se především o technické stavby. Nově je uvedeno, že tento výčet se nevztahuje na kulturní památky a stavby v památkové rezervaci nebo zóně. Také rozhodnutí o změně využití území stejně jako slovenské určuje území, která tato rozhodnutí vyžadují, ne však tak podrobně. Rozhodnutí o změně stavby je nové. Vzniklo z potřeby definovat úpravy staveb, které jsou odlišné od nové stavby, ale také potřebují rozhodnutí. Z důvodu, že některé přestavby tedy změny využívání staveb mají větší vliv na své okolí, je zcela nově definováno rozhodnutí o změně vlivu stavby

na využití území. Rozhodnutí o dělení a scelování pozemků a rozhodnutí o ochranném pásmu byly ponechány. Část o rozhodnutí o chráněném území byla zcela vypuštěna. Účastníky řízení i v novém zákoně zůstávají žadatel, obec, o jejíž území se jedná, vlastník pozemku nebo stavby, o kterou se jedná, osoby, jejichž práva mohou být dotčena, a osoby ustanovené zvláštním předpisem. Doba platnosti územního rozhodnutí je stejně jako v původním zákoně dva roky, v odůvodněných případech může být i delší. Další možnosti zániku rozhodnutí jsou upuštění od záměru nebo nebylo-li započato s využitím území pro stanovený účel.

V případech přesně stanovených zákonem je možné vydat rozhodnutí ve zjednodušeném územní řízení. Návrh na **zjednodušené řízení** musí splňovat stanovené náležitosti dle vyhlášky. Po vyvěšení návrhu mohou dotčené orgány podávat výhrady, námítky nebo připomínky. Pokud se tak nestane a návrh splňuje všechny podmínky, vydá příslušný stavební úřad rozhodnutí. Jsou-li podány nějaké výhrady nebo námítky vůči návrhu, rozhodne stavební úřad o provedení běžného územního řízení.

Nově definovaným nástrojem je **územní souhlas**, který může stavební úřad vydat na základě oznámení o záměru. Pokud záměr neodporuje veřejným zájmům a dotčené orgány k němu vydají souhlasné stanovisko, příslušný stavební úřad vydá územní souhlas. Územní souhlas postačí například u ohlašovaných staveb, staveb pro reklamu, skladových nebo manipulačních ploch a jiných drobných změn staveb. Dalším novým nástrojem je **územní opatření**, kterým se chrání veřejné zájmy. Jedním je územní opatření o stavební uzávěře, které se omezuje nebo zakazuje stavební činnost v daném území, pokud by mohla změnit možnosti budoucího využití území, jak je plánováno v územní dokumentaci. Dalším je územní opatření o asanaci území, které se vymezuje pro území postižené živelnou pohromou nebo havárií a je třeba stanovit podmínky pro odstranění jejích dopadů k možnosti dalšího využití území.

Druhy územního rozhodnutí v návrhu slovenského zákona jsou těm v novém českém zákoně velmi podobné. Opět je nově zařazeno rozhodnutí o změně stavby a jejím vlivu na využití území. Inspiraci našel návrh i v novém územním souhlasu, který také velmi podobně zavádí. Územní souhlas představuje zjednodušení postupů při umístění přístavby nebo nástavby již existující stavby. Jednotlivé možnosti samotného územního řízení už se trochu odlišují. Zákon definuje tyto způsoby územního řízení: *územní řízení s veřejným projednáváním, bez veřejného projednávání nebo zjednodušené územní řízení*. Územní řízení s veřejným projednáváním je použito pro územní záměr v obci, která nemá schválený územní plán. Územní rozhodnutí bez veřejného projednávání je podmíněno existencí schváleného

územního plánu obce. Zjednodušené územní řízení lze aplikovat jen za splnění podmínek daných zákonem podobně jako u nového českého zákona.

Nové nástroje územního plánování

V rámci příprav na vydání a aplikaci nového stavebního zákona v České republice byla Ministerstvem pro místní rozvoj na základě usnesení z roku 2004 vydána v roce 2006 **Politika územního rozvoje České republiky**. Tato Politika byla pořízena pro přechodné období před zavedením v platnost nového stavebního zákona. V této době soužila především ke koordinaci jednotlivých odvětvových koncepcí, politiky a strategií z hlediska udržitelného rozvoje území. Dále měla být podkladem pro jednotné zpracování Zásad územního rozvoje. Návrh věcného řešení zákona z roku 2001 uvádí hlavní cíle a úkoly, které má Politika vymezovat. Jsou to podpora vysoké a stabilní úrovně hospodářského rozvoje, pokrok v sociální oblasti respektující potřeby občanů a účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů.

Samotný text Politiky 2006 ji uvádí jako nový nástroj na celorepublikové úrovni, který určuje požadavky a rámec pro upřesnění úkolů územního plánování. Při zpracování by politika měla zohlednit i požadavky na územní rozvoj vyplývající z mezinárodních smluv a členství v mezinárodních organizacích, stejně jako záměry sousedních států obsažené v jejich dokumentech. Má za úkol koordinovat územně plánovací činnosti krajů v rámci dosažení souladu rozvojových záměrů s ohledem na udržitelný rozvoj území. Stanovuje rámcové podmínky pro umístění rozvojových záměrů ve vymezených *rozvojových a specifických oblastech, rozvojových osách, koridorech a plochách dopravy a technické infrastruktury*. Uvedená témata jsou blíže specifikována v samostatných kapitolách, v každé je k danému problému popsán účel vymezení oblasti a návrh řešení.

Počátkem června 2008 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR rozeslalo nový „*Návrh Politiky územního rozvoje ČR 2008*“ k připomínkovému řízení. Na první pohled jsou změny spíše formální. Struktura dokumentu se zjednodušila, což usnadňuje lepší orientaci. Původní vymezení účelu a návrhu v jednotlivých kapitolách bylo nahrazeno východisky a koncepcí,

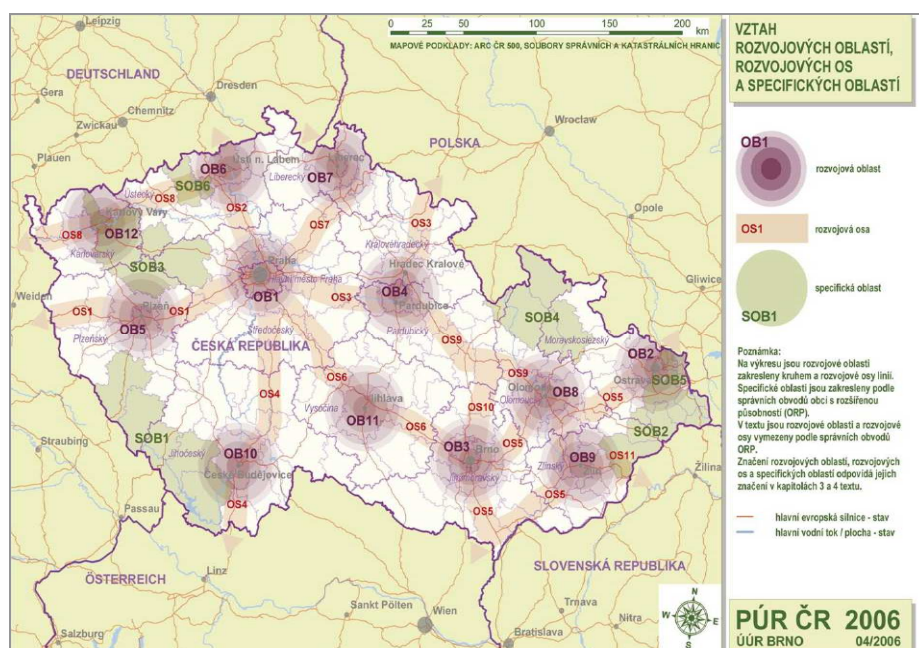
základní obsah byl však ponechán. Koncepce obsahuje kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území a úkoly územního plánování pro danou kapitolu.

Nově je v dokumentu přidán odstavec k aktualizaci Politiky. Uvádí, že bude posuzováno, zda důvody pro jednotlivé rozvojové záměry nepominuly a není-li již vhodné vymezit jiné dle aktuální potřeby řešení. Zákon stanoví, že ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s jinými ministerstvy, jinými ústředními správními úřady a kraji zpracovává každé 4 roky zprávu o uplatňování Politiky. Na základě této zprávy se pak vláda rozhodne, zda Politiku aktualizuje, nebo zpracuje nový návrh.

Texty obou politik jsou pro lepší názornost popisu jednotlivých řešených témat doplněny schémata. Pro představu jsou vybrány a práci uvedeny některé z nich. Je možné si povšimnout menší změny přístupu ke zpracování pro dané téma.

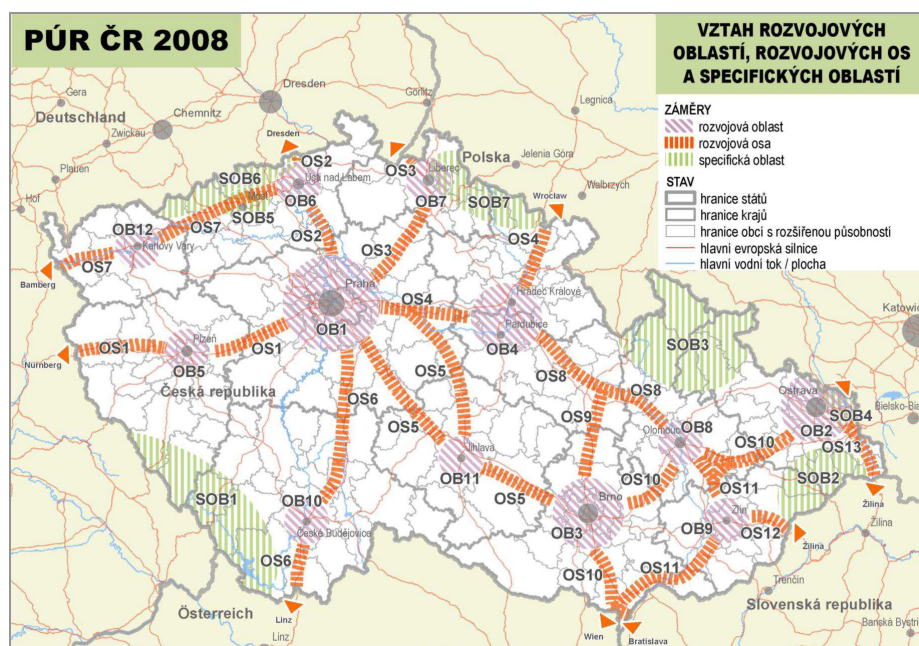
Jako příklad jsou uvedeny obrázky spojující téma Rozvojových oblastí a rozvojových os s tématem specifických oblastí. Důvodová zpráva k Politice územního rozvoje ČR 2008 uvádí že, rozvojové oblasti tvoří území krajských měst a jejich zázemí. Jsou to území vykazující největší hospodářský rozvoj a s tím související zvýšené požadavky na změny v území. Rozvojové osy jsou stanoveny převážně podle stávajících nebo předpokládaných kapacitních silnic. Rozvojové oblasti i osy jsou vymezeny územními obvody obcí III. stupně, případně jejich částmi. U specifických oblastí byla provedena revize a jak je možné povšimnout si na obrázcích, vymezení specifických oblastí doznalo změn.

Obrázek 1: Vtah rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí 2006

Zdroj: Politika územního rozvoje ČR 2006

Obrázek 2: Vtah rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí 2008

Zdroj: Politika územního rozvoje ČR 2008 – návrh, Schéma 11

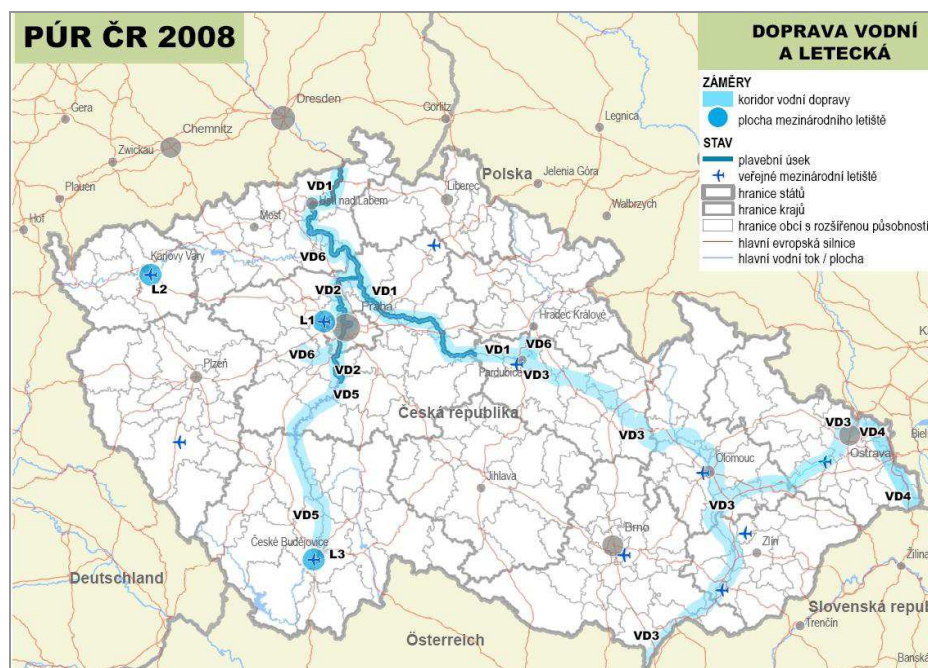
Jako druhý příklad je uvedeno schéma vodní a letecké dopravy. Do návrhu Politiky bylo znovu zařazen rozvojový záměr průplavního spojení Dunaj-Odra-Labe a rovněž záměr průplavního spojení Odra-Váh (viz Obrázek 3 a Obrázek 4).

Obrázek 3: Vodní a letecká doprava 2006

Zdroj: Politika územního rozvoje ČR 2006

Obrázek 4: Vodní a letecká doprava 2008

Zdroj: Politika územního rozvoje ČR 2008

Porovnání celostátní nástrojů územního plánování v ČR a SR

Jak již bylo uvedeno Slovensko mělo svůj celostátní nástroj územního plánování již v roce 1997, kdy byla jako součást nástroje Územní prognózy zavedena Koncepce územního rozvoje Slovenska. Česká republika se oblast územního plánování pro územní celého státu snaží definovat v nově platném zákoně novým samostatným nástrojem Politika územního plánování.

Oba tyto dokumenty Politika územního rozvoje ČR i Koncepce územního rozvoje SR v dané republice obsahují závaznou část, kterou pořizuje ústřední orgán územního plánování, tedy ministerstvo (v ČR Ministerstvo pro místní rozvoj, v SR Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje) ve spolupráci s ostatními ministerstvy, jinými dotčenými ústředními orgány státní správy (resp. v ČR jinými ústředními správními úřady) a kraji, resp. pro Slovensko vyššími územně plánovacími celky (dále jen ostatní pořizovací orgány).

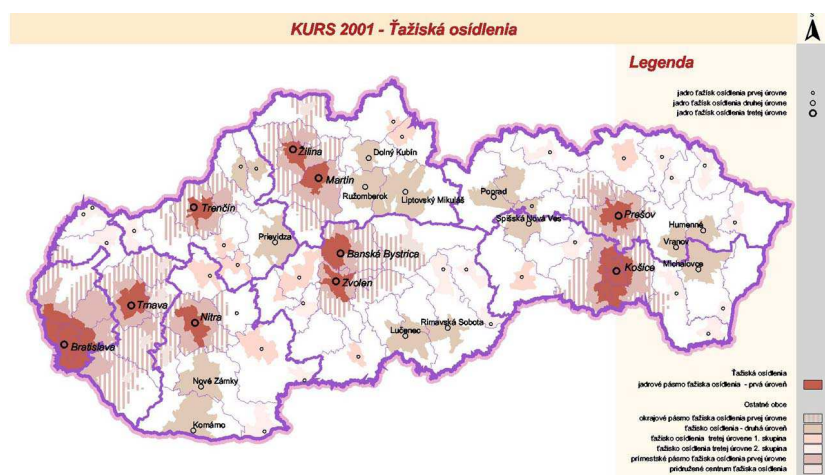
V České republice se jako první k návrhu Politiky vyjadřuje Ministerstvo životního prostředí, které stanoví požadavky na hodnocení vlivů na životní prostředí. Potom je návrh zaslán ostatním pořizujícím orgánům, které se mohou do 90 dnů uplatnit svá stanoviska. Dále návrh zveřejní po dobu minimálně 90 dnů k připomínkování veřejnosti. Návrh zašle také sousedním státům, jejichž území by mohlo být ovlivněno a projeví-li stát zájem, zúčastní se konzultací. Po uplynutí dané doby ministerstvo zohlední všechny podněty ke změnám (stanoviska,

připomínky, vyjádření sousedních států) a upravený návrh znovu projedná s ostatními pořizovacími orgány. Návrh nakonec předloží ke schválení vládě.

Na Slovensku je proces pořizování Koncepce územního rozvoje Slovenska velmi podobný. Návrh na pořízení podává ministerstvo ostatním pořizovacím orgánům a po projednání jej předloží ke schválení vládě. Rozdílem je, že zákon přímo nespecifikuje možnost vyjádření ministerstva životního prostředí, doba připomínkování veřejnosti je pouze 30 dnů a přímo neuvádí ani zohlednění vyjádření ovlivněného státu.

Z pohledu definice pořízení nástrojů v zákoně jsou si oba velmi podobné. Samotné zpracování obsahu dokumentů je však poměrně odlišné. Politika územního rozvoje ČR se věnuje těmto tématům: rozvojové oblasti a rozvojové osy, specifické oblasti; koridory a plochy dopravy (železniční, silniční, vodní, kombinovaná, letecká doprava); koridory a plochy technické infrastruktury (elektroenergetika, plynárenství, dálkovody, elektronické komunikace, vodní hospodářství, odpadové hospodářství). Všechny tyto oblasti postihuje svým obsahem i Slovenská Koncepce územního rozvoje. Avšak přistupuje k nim odlišně. Formuluje pět skupin center osídlení a jejich těžiště a rozvojové osy zavádí ve třech stupních. Zaměřuje se na rozvoj území z pohledu venkova, kulturního dědictví a životního prostředí. Více se věnuje jednotlivým složkám hospodářství (např. průmyslu, lesnictví, turismu) a samostatně zahrnuje i rozvoj sociální infrastruktury (školské, zdravotnické, sociální péče, kultura a umění). Koncepce územního rozvoje Slovenska kromě závazné části zpracovává ještě analytickou část – Komplexní návrh, který obsahuje data z oblastí osídlení a sídelní struktury, krajinné studie, hospodářské a sociální infrastruktury, dopravy a územního rozvoje Slovenska. Z tohoto pohledu je slovenský celostátní nástroj územního plánování mnohem propracovanější. Obsahuje také mnohem více mapových podkladů, jedním z nich je i níže uvedený Obrázek 5.

Obrázek 5: Těžiště osídlení Slovenska

Zdroj: Koncepce územního rozvoje Slovenska 2001

5 SPOLUPRÁCE ČR A SR V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Ministerstvo životního prostředí SR v dubnu 2002 podepsaly Dohodu o spolupráci pro oblast územního plánování a stavebního řádu. V roce 2003 přešly kompetence na Slovensku na Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje SR. Předmětem spolupráce jak uvádí Ministerstvo pro místní rozvoj na svých internetových stránkách vyplývají především z územně plánovací činnosti v rámci přeshraniční spolupráce, mnohostranné mezinárodní spolupráce a koordinace koncepcí řešení územně plánovacích materiálů v příhraničních oblastech. Dalším z cílů je výměna informací o vnitrostátních právních předpisech z oblasti územního plánování a stavebního řádu.

Na základě podepsané dohody se uskutečňují jednání česko-slovenské pracovní komise pro naplňování této Dohody. Předsedou české části komise je Ing. arch. Martin Tunka, CSc. (ředitel odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj ČR), předsedkyní slovenské části komise je Ing. arch. Miloslava Pašková (vedoucí oddělení územního plánování Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje SR). Dále jsou členy komise pracovníci ministerstev a jimi řízených organizací, od roku 2004 jsou to také zástupci příhraničních krajů.

Spolupráce je naplňována formou jednání komise a dalších společných setkání a seminářů. Jsou dle různých příležitostí uskutečňována každý rok i několikrát. Ministerstvo pro místní rozvoj na svých stránkách uvádí některé z nich. Projednávaná témata pracovních setkání byla například Koncepce územního rozvoje Slovenska, Evidence územně plánovací činnosti nebo Politika územního rozvoje. Slovenští zástupci se účastní pravidelných konferencí o územním plánování a stavebním řádu v České republice. Také se aktivně zúčastnili mezinárodního semináře IFHP. Poslední uvedené jednání bylo v březnu 2008 v Bratislavě o společném dokumentu územního rozvoje pro státy V4. V rámci této komise je mimo jiné pořizována i společná Studie rozvoje česko-slovenského příhraničí.

ZÁVĚR

Tato práce se zabývala zjištěním rozdílů a odlišností právní úpravy v oblasti územního plánování v České a Slovenské republice po rozdělení společného státu Československa. Při porovnávání jednotlivých právních předpisů práce vycházela z původního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho několika navazujících novel, které byly postupně vydány v obou státech. Kromě tohoto zákona byly předmětem zkoumání i nový český stavební zákon č. 183/2006 a návrh stavebního zákona na Slovensku. Dle struktury zákonů se práce zaměřila na tři základní oblasti, tj. cíle a úkoly územního plánování, orgány v územním plánování a nástroje územního plánování.

V oblasti formulování cílů územního plánování byl počátkem devadesátých let vzhledem k politickým změnám zaznamenán odklon od podřízenosti národohospodářskému plánování. Významnou změnou je především důraz, který územní plánování začalo klást na problematiku životního prostředí. Byly zavedeny nové pojmy jako ekologická stabilita a udržitelný rozvoj. Nově je tak v rámci cílů kladen důraz na uspokojování potřeb současné generace se současným dodržением podmínky neohrožení podmínek života budoucích generací, zároveň má být plánování v souladu s veřejnými zájmy. Podobně nastavenou definici používá i návrh stavebního zákona na Slovensku. Oba zákony podrobněji vymezují základní pojmy a přidávají nové jako zastavěné a nezastavěné území a nezastavitelný pozemek.

Ústředním orgánem dle původního zákona byla Ministerstva výstavby a techniky územního plánování obou republik. Dnes je to v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj. Na Slovensku je jím Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje a také Ministerstvo životního prostředí, které pořizuje územní dokumenty dle své působnosti, např. Krajinnou studii. Na území vojenských újezdů je správa v územním plánování na Ministerstvu obrany. Dalšími orgány dříve byly kraje, okresy a obce. Tato struktura zůstala téměř zachována, pouze v ČR byla zrušena úroveň okresů a přidána úroveň obcí s rozšířenou působností. Kromě samotné struktury orgánů se nové úpravy zákonů (návrhu) zabývají dotčenými orgány, s nimiž územně plánovací činnost také souvisí.

Úprava funkcí orgánů v územním plánování se během vývoje dosti proměnila. Určení samotných orgánů a obecnému vymezení jejich působnosti nebyla dána příliš velká pozornost (kompetence byly vymezeny u jednotlivých nástrojů). Až koncem devadesátých let byla v zákoně vyčleněna samostatná část, která definovala orgány územního plánování a jejich

vzájemnou podřízenost. Nový český zákon a slovenský návrh stavebního zákona se k této oblasti vyjadřuje mnohem podrobněji především v souvislostech s veřejnou správou.

V kapitole k nástrojům územního plánování jsou patrné největší změny během vývoje, respektive rozdíly mezi původním zákonem a jeho novelami a novou právní úpravou v jednotlivých státech. Jeden z nástrojů v části územně plánovacích podkladů byl vypuštěn po upuštění od národohospodářského plánování (Seznam pro výstavbu rodinných domků). Koncem devadesátých let se mezi územně plánovací podklady z části územně plánovací dokumentace přesunul nástroj územní prognóza, jelikož soužila spíše k analýze území nežli samotné plánování. Nový český zákon zavádí namísto územně technických podkladů nástroj územně analytické podklady, které jsou pořizovány jednotlivými kraji a obcemi s rozšířenou působností pro jejich správní obvod, na rozdíl od územně technických podkladů, které pořizovalo ministerstvo pro území celé republiky. Také druhý nástroj, územní studie, by měl obsahově nahradit původní nástroje urbanistickou studii, územní generel a územní prognózu. Na Slovensku základní územně technický podklad, kterým je Strategie územního rozvoje zůstává. Nástroj územně plánovací studie by pak měla nahradit původní nástroje podobně jako územní studie v České republice. Novým nástrojem je krajinná studie, která se zaměřuje na plánování s ohledem na životní prostředí. Nástroj podobného zaměření Česká republika nezavedla.

Další částí nástrojů územního plánování je územně plánovací dokumentace. Původní zákon definoval jednotlivé kategorie nástrojů a k nim stupně, pro které byly pořizovány. Tato struktura se v České republice koncem devadesátých let změnila a územně plánovací dokumentací se staly územní plán velkého územního celku, územní plán obce a regulační plán. Na Slovensku se podobná změna udála o trochu později. Jednotlivými nástroji se staly územní plán regionu, územní plán obce a územní plán zóny. Rozdíly u těchto nástrojů jsou například u obcí v povinnosti od určitého počtu obyvatel na Slovensku mít zpracovaný územní plán. Další změnou je rozšířená funkce českého regulačního plánu, který nově slouží jako skupinové rozhodnutí.

Největší změnou oproti České republice bylo vytvoření celostátního územně plánovacího nástroje Koncepce územního rozvoje Slovenské republiky. Nástroj tohoto typu se objevil v České republice až k roku 2006, kdy vyšla Politika územního rozvoje ČR. Tento dokument byl sice jen koncepcí odvětví, ale byl zpracován pro celé území se záměrem průzkumu možností aplikace nástroje z nového zákona. Rozdíl mezi těmito celostátními dokumenty je především v přístupu pracování. Koncepce územního rozvoje Slovenska je již několik let

zavedeným nástrojem a má podrobněji zpracovanou analytickou část. Zatímco Politika územního rozvoje ČR je novým nástrojem a potřeby jeho dopracování ukáže teprve praxe. Posledním „staronovým“ nástrojem v českém zákoně jsou Zásady územního rozvoje, mají podobnou funkci jako územní plán velkého územního celku, ale jsou povinně pořizovány pro celé území každého kraje, což zajišťuje lepší pokrytí území ČR.

Poslední důležitou součástí nástrojů je územní rozhodnutí v územním řízení. Druhy jednotlivých rozhodnutí a průběh řízení se s novelami původního zákona příliš neproměnily. Až teprve nový český zákon a slovenský návrh udělaly změnu v přístupu k územnímu řízení. Byly zavedeny zjednodušené řízení a územní souhlas. Obojí vyžaduje splnění zákonem daných podmínek, ale potom jsou urychleny postupy při záměrech ve změnách území.

Úprava problematiky územního plánování v zákoně je v obou státech v některých částech stále dosti podobná. Z počátku to bylo zřejmě způsobeno dlouhodobým společným historickým vývojem obou území. Od roku 2002 je možné poukázat také na vzájemnou spolupráci v podobě jednání na daná témata v této oblasti a předávání informací a zkušeností u jednotlivých řešení. Za tímto účelem byla podepsána Dohoda o spolupráci pro oblast územního plánování, na jejímž základě se schází česko-slovenská pracovní komise pro její naplňování.

I když od schválení věcného záměru nového českého stavebního zákona uplynulo několik let, samotný zákon je zaveden jen krátce a stále se nachází v přechodném období zpracování a aplikace nových nástrojů a postupů. Slovenská strana se ve svém návrhu stavebního zákona inspirovala některými úpravami dle českého zákona, jako například formulací cílů, přístup v územním řízení. Rozdílem ve slovenské úpravě oproti české je, že obce mají povinnost zpracování územního plánu, kterou česká právní úprava stále nezavedla. Odlišností je také jiný druh územně plánovací dokumentace – Krajinné studie. Podobný nástroj se v českém zákoně nevyskytuje. V oblasti orgánů má Slovensko dva ústřední orgány. Jedním z nich je Ministerstvo životního prostředí. V České republice toto ministerstvo není přímo orgánem územního plánování jen dotčeným orgánem.

V obou zemích došlo k určitým změnám. Česká republika vydala nový zákon, na Slovensku se jedná o jeho návrhu. Dlouhodobá společná historie a novodobá spolupráce však vývoj rozdílů usměrňuje. Nejsou tedy natolik tolik zásadní a fungování systému územního plánování je velmi podobné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BLAŽKOVÁ, M.: Dotčené orgány v procesu územního plánování. [cit2008-06-23]. III. vydání. Brno 2006. Dostupné na:

<<http://www.uur.cz/images/publikace/internetoveprezentace/dotceneorgany/uvod.pdf>>

FINKA, M., PŘIKRYL, Z., SEMSROTH, K.: *Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie*. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. DOLEŽAL, J. a kol.: *Stavební zákon v teorii a praxi*. Linde Praha, a. s., 2003. Kapitola Historie českého stavebního práva. 468 s.

FINKA, M., PETŘÍKOVÁ, D.: *Priestorový rozvoj a plánovanie v kontexte európskej integrácie*. Bratislava: ROAD, 2000. 506 s.

HALASOVÁ, H., ŠILAROVÁ, V.: Územní plánování v České republice 2007. [cit 2008-06-23]. Ústav územního rozvoje, Brno 2007. Dostupné na:

<<http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/uzemni-planovani-v-cr-2007-cz-an/uzemni-planovani-cr-08-2007-cz.pdf>>

MACHÁČKOVÁ, J.: Regulační plán, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č. 1, s. 43-44. Zvláštní příloha Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu.

MACHÁČKOVÁ, J.: Základní teze nového stavebního zákona, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č. 1, s. 8-12. Zvláštní příloha Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu.

MAIER, K.: Czech planning in transition: Assets and deficiencies, *International Planning Studies*, 1998, 3. vydání.

MARKVART, J.: České a slovenské územní plánování po devíti letech, *Urbanismus a územní rozvoj* 2001, č. 5., s. 2-5

MARKVART, J.: Vývoj názorů na legislativu územního plánování v České republice, *Územní rozvoj*, 1996, roč. 2. č. 1-3.

MAY, J.: Územně analytické podklady, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č. 1, s. 17-18. Zvláštní příloha Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, Politika územního rozvoje České republiky 2006, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č.3, Příloha.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: Návrh Politiky územního rozvoje České republiky 2008. [cit 2008-06-13]. Dostupná na WWW: <<http://www.mmr.cz/navrh-politiky-uzemniho-rozvoje-cr-2008-jde-do-vnejsiho-pripominkoveho-rizeni>>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ SR: *Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001*. [cit2008-06-13]. Dostupné na WWW: <http://www3.ekf.tuke.sk/re/Regionalne%20a%20uzemne%20planovanie/KURS/Z%e1v%e4zn%e1%20%e8as%9d/01_zavcast.pdf>

NAVRÁTILOVÁ, A. Co nového v územním plánování. *ASB*. 2006, roč. 3, č. 8, s. 57-58

NAVRÁTILOVÁ, A.: Územní plánování v novém stavebním zákoně, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č. 1, s. 13-16. Zvláštní příloha Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu.

SVOBODA, I.: Nové pojetí územního řízení, *Urbanismus a územní rozvoj*, 2006, č. 1, s. 25-27. Zvláštní příloha Nový stavební zákon o územním plánování a stavebním řádu.

TUNKA, M.: Co všechno už se chtělo po územním plánování, *Výstavba a architektura*, , 1994 roč. 1, č. 4. s. 63-64.

TUNKA, M.: Informace o uplatňování nového stavebního zákona, *Urbanismus a územní rozvoj* 2007, č.5., s. 3-26.

TUNKA, M.: Úvaha o současném stavu územního plánování v ČR a o možnostech jeho transformace do plánování prostorového, *Výstavba a architektura*, 1994, roč. 1, č. 4., s. 16-19.

ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE: *Principy a pravidla územního plánování*, Ústav územního rozvoje 2007. [cit 2008-06-23]. Dostupné na WWW: < <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>>

ZINKOVÁ, L., SEMECKÁ, Z.: Očima odborníků, *ABS*, 2006, roč. 3., č. 8.

Legislativa

Zákon č. 50/1976 o územním plánování a stavebním řádu.

Zákon č. 262/1992 Sb. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb.

Zákon č. 83/1998 Sb. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb.

Zákon č. 109/2001 Sb. Úplné znění zákona č. 50/1976 Sb.

Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu.

Zákon č. 229/1997 Zz. Zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb.

Zákon č. 109/1998 Zz. úplné znenie zákona č. 50/1976 Sb.

Zákon č. 237/2000 Zz. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb.

Zákon č. 479/2005 Zz. Zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb.

MINISTERSTVO VÝSTAVBY A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE SR: Prekladacia správa k návrhu zákona o územnom plánovaní a stavebnou poriadku. [cit 2008-04-12]. Dostupné na WWW: <http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=17&cat=55&comment=2790/002790_03.doc>

Návrh zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku [2007-04-12]. Dostupné na WWW: <http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=17&cat=55&comment=2790/002790_04.doc>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: Důvodová zpráva, Urbanismus a územní rozvoj, 2005, č. 3, Zvláštní příloha Návrh zákona o územním plánování a stavením řád.

Ostatní materiály

Československá pracovní komise pro naplňování Dohody o spolupráci pro oblast územního plánování a stavebního řádu. [cit 2008-06-23]. Dostupné na WWW:

<<http://www.mmr.cz/cesko-slovenska-pracovni-komise-pro-naplnovani-dohody-o-spolupraci-pro-oblast-uzemniho-planovani-a-stavebniho-radu>>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled zákonů a novel ovlivňujících systém územního plánování.....	9
Tabulka 2: Přehled orgánů obce a jejich působnosti.....	16

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Vtah rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí 2006.....	28
Obrázek 2: Vtah rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí 2008.....	29
Obrázek 3: Vodní a letecká doprava 2006.....	29
Obrázek 4: Vodní a letecká doprava 2008.....	30
Obrázek 5: Těžiště osídlení Slovenska.....	31